

VANTAAN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2026

Hyväksytty vanhusneuvoston kokouksessa xx.xx. 2025

1. TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvosto osallistuu ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, edistää ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien palvelujen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan sekä laatii oman toimintasuunnitelman ja -kertomuksen. Lisäksi neuvosto ottaa kantaa ja antaa lausuntoja asioista, joilla on vaikutusta iäkkään väestön elinoloihin ja iäkkäiden henkilöiden palveluihin. Vantaan kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.8.2025 (23 §) asettanut vanhusneuvoston toimikaudelle 2025–2027.

Neuvoston tehtävänä on kuulla ikäihmisten tarpeita ja saattaa heidän äänensä päätöksentekijöiden tietoon. Vantaan kaupungin neuvostossa pääpaino on niissä asioissa, jotka kaupungin vastuulle kuuluvat, kuten esimerkiksi rakentaminen ja kaavoitus, liikenne tai kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Vanhusneuvoston vaikuttamistyön keskiössä onkin varmistaa, että kaupungin toimialoilla ikääntyneiden vantaalaisten hyvinvointia, turvallisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tuetaan ja mahdollistetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Vantaan kaupunki kuuluu WHO:n Age-Friendly Cities and Communities -verkostoon, jonka tavoitteena on edistää ikäystävällistä kaupunkisuunnittelua kansainvälisesti. Vanhusneuvoston tavoitteena on edistää laajasti ikäystävällisyyttä kaikilla kaupungin toimialoilla.

Vuoden 2023 alussa käynnistyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminta. Tämän myötä Vantaan kaupungin vastuulta poistui sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen järjestämisvastuu. Vantaan kaupungin vastuulle jäi sote-uudistuksen yhteydessä Hyvinvointialuelain (611/2021) 32§:n mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, jolla tuetaan ikäihmisten itsenäisyyttä, toimintakykyä ja kotona pärjäämistä.

Vanhusneuvoston tehtävänä on omalta osaltaan edistää yhteistyötä hyvinvointialueen ja kaupungin välillä. Vanhusneuvosto seuraa hyvinvointialueen päätöksentekoa ja hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaa. Hyvinvointialueen vanhusneuvostossa on jäsenenä kuusi (6) Vantaan vanhusneuvoston jäsentä, jotka aluehallitus nimesi 2025 syksyllä tehtävään.

Vakehyvan vanhusneuvoston edustajat:

Marja-Liisa Saares, varalla Eero Salo

Timo Jelekäinen, varalla Jouko Suvensalmi

Risto Pyhältö, varalla Riitta Pallasvuo

Anneli Karhunen, varalla Eero Ahola

Markku Heikkilä, varalla Merja Järvenpää

Pirkko Forsberg, varalla Jouni Vauhkonen

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on ohjata, mihin asioihin vanhusneuvosto vaikuttaa vuoden 2026 aikana. Vuoden jälkeen valmistellaan toimintakertomus, jonka perusteella arvioidaan toiminnan onnistumista. Vanhusneuvosto ottaa selvää, mihin sen vaikuttamistyö on johtanut. Vuoden 2026 toimintasuunnitelma toimii pohjana myös kaudelle 2027, ja sitä päivitetään saadun kokemuksen perusteella.

2. TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2026

Vantaan vammaisneuvoston tavoitteena on edistää vammaisneuvoston kohderyhmään kuuluvien kuntalaisten kannalta tärkeitä tukitoimia, palveluita ja muiden etuuksien toteutumista. Vanhusneuvosto myös seuraa omalta osaltaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Vantaan hyvinvointisuunnitelma päivitetään kevään 2026 aikana, minkä suunnitteluun vammaisneuvosto osallistuu mukaan. Vantaan vanhusneuvosto kiinnittää vuonna 2026 erityisesti huomiota seuraaviin teemoihin: digituen kehittäminen, monikulttuuristen ikäihmisten palvelut sekä asumisen ja asuntojen turvallisuus.

Digituen kehittäminen

Ikäihmisten digitaalisten teknologioiden käyttötaidot ovat yleensä heikommat kuin nuoremmalla väestöllä. Digitaitoraportin (2023) mukaan 65–74-vuotiaista kansalaisista vain noin puolella on vähintään digitaaliset perustaidot. Vielä huonompi tilanne on 75–89-vuotiailla, joista vain hieman runsaalla viidenneksellä on vähintään digitaaliset perustaidot. Silti myös ikäihmisten odotetaan asioivan palveluissa digitaalisesti mitä kasvavissa määrin. Ensi vuonna ajankohtaisena on, että viranomaisviestintä siirtyy ensisijaisesti digitaalseksi Suomi.fi-järjestelmään. Vanhusneuvosto selvittää, millaista digitukea on vantaalaisille ikäihmisille. Samalla neuvosto seuraa ja ottaa kantaa digi- ja viestintäviraston ja kaupungin suunnitelmiin, mihin keskitetyt viranomaispalvelupisteet tulevat ja kuinka ne toteutetaan.

Monikulttuuristen ikäihmisten palvelut

Monikulttuuristen ikäihmisten haasteena on, kuinka heidän palvelutarpeissansa huomioidaan moninaiset kielelliset ja kulttuuriset taustat. Vantaan vanhusneuvosto selvittää vuoden aikana, miten kaupunki tavoittaa monikulttuurisia ikäihmisiä ja tiedottaa heille palveluistaan. Neuvosto kutsuu monikulttuurisuustyötä tekeviä järjestöjä kertomaan toiminnastaan ja heidän iäkkäiden jäsentensä tarpeista. Lisäksi tehdään aloite yhteistyön käynnistämiseksi monikulttuurisuusasiainneuvottelukunnan kanssa. Tämän selvitystyön pohjalta etsitään ratkaisuja, kuinka monikulttuuristen ikäihmisten osallisuutta ja palvelujen saavutettavuutta voitaisiin edistää.

Asuminen ja asuntojen turvallisuus

Vanhusneuvosto selvittää kaupungin suunnitelmia asumisen ja asuntojen turvallisuuden parantamiseksi. Tähän kuuluu mukaan muun muassa asuntojen viilentämisen ja kuumuudenkestävyyden ratkaisut sekä esteettömyyden edistäminen. Lisäksi selvitetään toimenpiteet, joilla ikäihmisten kotona asumista tuetaan. Neuvosto antaa lausuntoja alueturvallisuuden suunnitelmista ja seuraa, miten aluebudjetille myönnetyt lisärahat käytetään.

3. YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Vantaan vanhusneuvoston keskeisimmät yhteistyötahot ovat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (Vakehyva) vanhusneuvosto, eläkeläisjärjestöt, kaupungin virkakunta sekä päätöksentekijät ja Vantaan seurakunnat.

Hyvinvointialueen ja kaupungin vanhusneuvostojen yhteistyötä edistetään alueen kolmen vanhusneuvoston nimeämässä yhteistyöryhmässä. Vakehyvan ja Keravan kaupungin vanhusneuvostojen kanssa järjestetään yhteinen tilaisuus kerran vuodessa, joka on tarkoitus pitää avoimena eläkeläisjärjestöseminaarina syyskaudella. Olennaisen sidosryhmän muodostavat myös pääkaupunkiseudun muut vanhusneuvostot (Helsinki, Espoo, Kauniainen). Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen kanssaan järjestetään tapaaminen vähintään kerran vuodessa. Vuonna 2026 järjestämisvastuussa on Kauniainen.

Vanhusneuvoston tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat eläkeläisjärjestöt ja Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry. Vuonna 2026 aloittaa Vantaan eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin, jonka kanssa tullaan tekemään yhteistyötä. Järjestöiltä kerätään ajatuksia, mitä aiheita halutaan käsitellä eläkeläisjärjestöseminaarissa.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat kaupungin muut vaikuttamistoimielimet. Heidät kutsutaan vanhusneuvoston kokoukseen esittelemään toimintaansa ja ajankohtaisia asioitaan. Neuvostojen puheenjohtajat tapaavat kevään aikana. Neuvostojen kanssa mietitään, mitä yhteisiä vaikuttamistavoitteita heidän keskenään voisi olla.

Tärkeää on myös vanhusneuvoston oman toiminnan ja sisäisen työnjaon kehittäminen. Vanhusneuvosto edistää edelleen sitä, että kaupungissa valmistelussa olevat asiat saadaan mahdollisimman ajoissa vanhusneuvoston käsittelyyn. Informaatiotulvan keskellä on keskeistä, että vanhusneuvosto pystyy priorisoimaan ja vaikuttamaan oikea-aikaisesti.